

valga-valka

1 linn, 2 riiki

LINNALEHT

KAKSIKLINNA VALGA-VALKA FESTIVAL – AASTAPÄEVAPIDU, MIS EI MAHU ÜHTE RIIKI

Merce Mäe ja Karl Kirt,
Valga LV haridus- ja kultuuriamet

Festival algab seekord eriti õudselt, sest esmakordselt on toimumas rahvamatk „Valga tumedam külg“. Matka teekond läbib paiku, mida iga päev ei ole võimalik külastada. Matkalt ei puudu näitemäng, üllatused ja palju muud.

Ametlik avalöök antakse neljapäeva õhtul, kui kultuuri- ja huvialakeskuses saab vaadata ligikaudu kahtkümmet ajaloolist klaverit aastatest 1918-1940. Traditsiooniliselt näitavad oma uuemat loomingut meie omad loomeinimesed. Päeva lõpetab öine orienteerumine ratasest Valga linnas. Võistlusmatk on mõeldud kõikidele huvilistele, kellel on olemas kaheherratiline sõber. Reedeõhtuseks naelaks kujuneb mootorrattaste

ekstreemenduro võistlus, mis toimub Pedeli jõe ja Rimi kaubanduskeskuse vahelisel alal. Teist aastat järjest avavad kirikud oma ukсед, et vastu võtta kõik huvilised. Kirikute ööl saab külastada kõiki Valga kirikuid ja Lugaži kirikut Valkas. Päeva lõpetab kesköine tantsuõhtu linna-pargis, kus esineb tuhandete tantsumuusika austajate lemmikansambel Hea Story ja mitmel konkursil auhinnalisi kohti noppinud tantsugrupp Modus.

Laupäev on suur laadapäev, sest Valgas toimub Liivimaa suurim laad. Liivimaa laada käigus kantakse ette mitmekesine kultuuriprogramm, kus esinevad kahe linna kultuurikollektiivid.

Kuna 2017 on noorte- ja lastekultuuriaasta, toimub noorte ja laste Valga kesklinnas hulgaliselt tegevusi. Keskpäeval toimuv aastapäevakontserdil antakse üle järjekordne Rae medal koos aukodaniku tiitliga.

Laupäeval on Valka poolel samuti väga mitmesuguseid ettevõtmisi, tegevusi jätkub igas vanuses inimestele: näiteks ainulaadne suitsumullisõu lastele, kontserttuur „Kepsleme Valkas vanamoodi“ ja eriefektidega pidu Valka laululaval.

Pidupäeva rongkäikudes marsivad Valga-Valka lasteaedade lapsed ja ka tuletõrjujad, kelle paraadi lahutamatuks osaks on tuletõrjeautod.

Eesti tugevamad rammumehed näitavad oma jõudu ja loomulikult ei saa me läbi ka paadiralita. Festivali lõpetab traditsiooniliselt Liivimaa noorteorkestri kontsert.

Festivali käigus tähistavad oma suuri juubeleid Valga/Valka ühine Vabatahtlik Tuletõrje Ühing, kes saab sel aastal 150-aastaseks, ning 95-aastaseks saav Valga Muusikakool.

Aastapäevapeol toimub veel teisigi väga huvitavaid ettevõtmisi. Kogu ajakava ja lisainformatsioon on üleval käesolevas lehes, Valga linna veebilehel aadressil; valga.ee ja Facebooki lehel Valga linn

VALGA TULETÕRJUJAD PEAVAD 150. AASTAPÄEVA

Raivo Pavlovitš
Päästeamet, Valga komandopealik

Käesoleval aastal möödub Valga linna tuletõrje asutamisest 150 aastat. Tähistame seda väärikat aastapäeva kaksiklinna Valga-Valka festivali ajal koos läti kolleegidega, sest kunagi oli meil ühine linn ja tuletõrjeühing.

Ajaloost on teada, et Valga Vabatahtlikul Tuletõrjeühingul oli traditsiooniks kujunenud suviste harjutuste lõppedes pidada aastapäevapidu. Pidustuste ajal mindi tavaliselt rongkäiguga raekoja ette, kus linnapea pidas kõne, sealt läks rongkäik edasi läbi linna ning õhtul korraldati ühine sööming, toimus pildistamine ja autasustamine.

Taaselustame 150 aasta tagused traditsioonid ja Valga raekoja hoone taustal tehtud foto koos Läti Valka tuletõrjujatega, mis on lavastatud 1867. aastal jäädvustanud foto järgi. Lisaks sellele oleme koos Valga Linnavalitsusega taastanud tolleagese väärika tuletõrje aumärgi, millega tunnustame tublimaid päästjaid Valga muuseumis toimuv tuletõrje ajaloo teemalise näituse avamisel. Linna aastapäeval, 11. juunil toimub pidulik rongkäik, kus saab näha nii vanaaegset kui ka tänapäevast tuletõrjetechnikat. Rongkäik saab alguse Läti Valka vana tuletõrjedepoo juurest ja lõpeb Rimi kaubanduskeskuse taga. Seal viime läbi Valga ja Valka tuletõrjetechnika näitu-

se, infopäeva ning Eesti ja Läti päästjate omavahelised võistlused.

Siinkohal kutsume üles kõiki aastate jooksul tegutsenud pritsumehi osalema rongkäigus. Kogunemine Valka vana tuletõrjedepoo juures (Raina 25b) kell 10. Kui kellelgi on alles ajaloolisi esemeid, riideid, kiivreid vms, siis oleks kohane need selga-pähe panna.

Valga Vabatahtlik Tuletõrjeühing on üks vanemaid tuletõrjeühinguid Eestis, mille loomise kinnitas raad 7. veebruaril 1867. aastal.

**Linnapea
veerg**

PALJU ÕNNE!

Kalev Härk,
Valga linnapea

Valga linn tähistab 11. juunil 433. aastapäeva. Väarikale linnale omaselt tähistame seda 7. – 11. juunini toimuva kireva festivaliga, mis pakub kaksiklinna mõlemal pool palju toreid tegevusi. Meie kultuuri- ja spordiinimesed on pakkumas ennemägematult palju erinevaid tegevusi alates traditsioonilisest Liivimaa laadast ja legendaarsest paadirallist kuni Valga/Valka tuletõrje 150. aastapäeva tähistamiseks toimuva tuletõrjajate rongkäigu ja mootorrataste võidukihitamiseni kesklinnas. Tulge linna aastapäevapeole kogu perega ja kutsuge oma tuttavaid kaugemalt – positiivne elamus on tagatud!

Valga linna ajaloos on olnud kergemaid ja raskemaid aegu. Praegu oleme arenev, uueks ja paremaks muutuv linn, mis on võitnud tähelepanu üle ilma. Meeldib on tõdeda, et nii Tallinnas, Riias kui isegi Brüsselis on meid märganud ja tuntakse meie vastu huvi. Tõestamiseks, et oleme seda väärt, tuleb veelgi enam pingutada. Viimastel aastatel oleme jõuliselt muutmas linna välimust ja alustanud kesklinna taaselustamist. Aga nagu ütleb vanasõna „Ilu ei saa patta panna“, siis on veel tähtsam, et ettevõtluse valdkonnast tuleb viimasel ajal häid uudiseid. Mitmed ettevõtted mõtlevad laienemisele ja töökohtade loomisele. Linnavalitsus annab endast parima, et Valga saaks veel paremaks kohaks, kus elada ja kuhu investeerida.

Valga oli, on ja jääb oluliseks Liivimaa keskuseks, kus elavad tugevad ja tegusad inimesed. Võtkem igapäevatoimetustest korra aeg maha ja pidagem üheskoos üks tore linna aastapäevapidu!

ARMSAD VALKALASED, NAABRID VALGALASED JA LINNAKÜLALISED!

Vents Armands Krauklis
Valga Kihelkonnaduumaa esimees

Igal aastal linna sünnipäeva tähistades saame me kokku nii Läti kui Eesti poolel. Samm sammu haaval liikudes selle poole, et meie moto „Üks linn kahes riigis“ täituks tähendusriikka sisuga. See pole kerge tee, kuid senine kogemus annab tunnistust – koos me suudame rohkem!

Valga linnale on käesolev aasta eriline, sest lätlased kogu maailmas tähistavad 100 aasta möödumist päevast, mil Läti Ajutine Rahvusnõukogu 1917. aastal andis Valkas välja Läti riigi loomiseks vajalikud dokumendid! See sündmus leidis aset vanas raekojas, seetõttu avame seal 19. novembril, enne 3. „Võimatu jooksu“ algust mälestustahvli.

Kannatamatusega ootame Valga-Valga keskuse projekti elluviimist, mis muudab nii meie linna nägu kui aitab kaasa arengule mõlemal pool piiri.

Seetõttu on põhjust sünnipäevapidu oodata hea tujuga!

VALGA-VALKA KESKLINNA ARENDAMINE

Valga-Valka kaksiklinna moto on „Üks linn, kaks riiki“ millega soovitakse teadvustada Valga-Valkat kui ühtset linna selle elanikele, külastajatele ja ka ettevõtjatele. Valga-Valka kaksiklinna kesklinna arendamise projekti eesmärkideks on ühendada veelgi enam Eesti Valga ja Läti Valka linna osad ning luua uus ühine ja integreeritud ülepiiriline linnaruum. Samuti soovitakse projektiga edendada Valga-Valka arengut, julgustada piiriüleste kogukondade lõimumist ning suurendada kaksiklinna nähtavust elanike, turistide ja ettevõtjate seas. Eesmärgiks on luua hubane ja unikaalne avalik linnaruum linna elanikele ja külastajatele.

Selleks et leida paremat arhitektuurset lahendust, korraldasid Valga Kihelkonna Duuma ja Valga Linnavalitsus möödunud aastal rahvusvahelise arhitektuurivõistluse „Valga-Valka kaksiklinna kesklinna piirkonna ja jalakäijate tänava kontseptsioon“. Võistluse eesmärgiks oli leida parim ja sobivaim lahendus linnapiirkonna mõlemal pool asuva ühise Läti-Eesti piiri ja riiki ühendavale jalakäijate tänavale. Võitjaks tuli kavand märgusõnaga „Cross-Border Strands“, mille loojad on Hispaania arhitektid.

Projekti käigus uuendatakse ja arendatakse ühist avalikku ruumi, hõlmates nii kesklinna piirkonda kui ka jalakäijate tänavat Valgas ja Valkas. Luuakse uus jalakäijate tänav, mis ühendab kahte visuaalset ja sümbolset maamärki – Eesti poolel Jaani ja Läti poolel Lugaži Evangeelset Luterliku kirikut. Mõlemad hooned on olulised visuaalsed objektid linnapildis, kuid praegu on nende vahel füüsilised takistused. Valka bussijaama lähedusesse luuakse uus Valka keskvaljak, Konnoaja ümbrusesse tekib uus park ja Ramsi vesiveski ümbruses kohandatakse väikeste ürituste korralda-

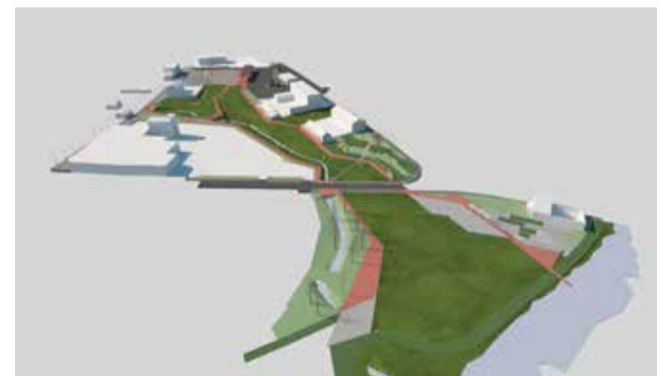
miseks. Loodame projekti tulemusena luua linnaruumi, mis toetab erasektori investeringuid ning edendab piiriüleste ettevõtlast Valga-Valka kaksiklinnas. Loodav keskvaljak kui ka jalakäijate tänav peaksid soodustama väikeettevõtete arengut ja edendama igapäevaelu tagasipöördumist ajaloolisse kesklinna.

Projekt on plaanitud ellu viia ajavahemikul 1. aprill 2017 - 31. Märts 2020. Praegu on pooleli projekteerimistööd, mis lähtuvad Valga-Valka kaksiklinna kesklinna keskvaljaku ja jalakäijate tänava arhitektuurivõistluse kavandi võidutööst „Cross-Border Strands“. Peaprojekteerijaks on Hispaania firma In Project Studio Barcelona, kes teeb koostööd Eesti firmaga OÜ Keskkonnaprojekt. Eelprojekt peaks kõigi eelduste kohaselt valmima maikuu jooksul.

Valga-Valka kaksiklinna keskuse arendamise projekt on saanud positiivse rahastusotuse Interreg Eesti-Läti piiriülese koostöö programmist aastateks 2014-2020. Projekti kogumaksumus on ligikaudu 3,5 mln eurot, millest 3 mln (85%) rahastatakse Eesti-Läti programmi abil. Projekt viiakse ellu koostöös Valga Kihelkonna Duumaga.

Joonis 1. Valga-Valka kaksiklinna keskuse projekti eskiislahenduse illustratsioon Sõpruse/Raina tänava suunast

Joonis 2. Valga-Valka kaksiklinna keskuse eskiislahenduse illustratsioon Pedeli jõe kohalt vaadatuna

PIIRIÄÄRSED ÜHISPROJEKTID

Lisaks suurele Valga-Valka ühise kesklinna rajamise projektile osalevad Valga Linnavalitsus ja Valka Novads partneritena ka teistes piiriülese Eesti - Läti programmi raames rahastuse saanud projektides.

Projekti „Piiriülese tööjõuturu integratsiooni ja tööhõive edendamine“ eesmärgiks on arendada piiriüleste koostööd töoandjate ja töövõtjate seas. Projekti raames viiakse läbi uuring olukorra kaardistamiseks ja edasiste tegevuste planeerimiseks ning korraldatakse üritusi nii töötajatele (töömehed, infoseminarid) kui ka ettevõtjatele (kontaktüritused). Planeeritud on ka eraldi teavitustegevused. Projekti käigus püütakse lihtsustada piiriüleste töötajate ja ettevõtjate otsuste otsingu protsessi võimaldades tõlkida saada olevate töökohade infot ning lisaks pakkuda nõustamist piiriülestele töötajatele ja töoandjatele. Üks projekti eesmärkidest on tuua kokku töoandjad ja töötajad sõltumata nende vahel olevast riigipiirist. Projekti laiema eesmärgi on edendada ettevõtete piiriüleste koostööd ning ettevõtlust üleüldse.

Lisaks omavalitsustele osaleb projektis partneritena Eesti Töötukassa ning juhtpartneriks on Läti Tööturuamet. Projekti kogumaksumus on 423 000 eurot, mida

rahastatakse Euroopa Liidu vahenditest ning nelja partneri omafinantseeringust. Projekt kestab kaks aastat.

Projekti „Endiste kitsarööpmeliste raudteeliinide taaselustamine läbi keskkonnasõbraliku turismimarsruudi“ eesmärgiks on luua uus ja huvitav turismimarsruut, kasutades ära vanu raudteetammisid Lõuna-Eestis ja Põhja-Lätis. Korrastatud raudteetammid, mis liidetakse kokku ühtseks matkateeks, on mõeldud liikumiseks nii kohalikele kui ka külastajatele. Loodava matkatee kogupikkuseks planeeritakse umbes 700 kilomeetrit, millest ca 290 km kulgeb mööda vanu raudtee-trasse.

Projekti tegevusteks on eelkõige matkaraaja loomine, viitadega tähistamine ja lähedalasuvate külastusobjektide parendamine väikesemahuliste investeeringute. Lisaks sellele „Green Railway“ (tõlkes Roheline Raudtee) koostöövõrgustiku loomine ning võrgustiku liikmete arendamisega seotud teadmiste ja oskuste suurendamine ja turundustegevused uue turismimarsruudi reklaamimiseks sihtturgudel.

Valgas renoveeritakse projekti raames Valga raudteejaamas endise restorani osaruumid multifunktsionaalseks raudteetee- ja muuseum-seminariruumideks

ning paigaldatakse kitsarööpmelise raudtee kulgemist näitavad viidad.

Valkas ostetakse kaks raudteejalgratast (railbike) ja neile ehitatakse hoiukoht (garaaž, mis näeb välja nagu rongi vagun). Tulevikus on võimalik sõita raudteejalgrattaga Valka Lugaži jaamast Valga-Valka ühisesse jaamahoonesse, mis ühtlasi annab uue innovaatilise võimaluse riigipiiri ületamiseks. Lisaks puhastatakse Valka vana raudteejaama ümbrust ja vana raudteetammi, kus on tarvis taastada kaks silda.

Projekti juhtpartneriks on Vidzeme Turismiassotsiatsioon. Lätist osalevad projektis veel Läti Greenway Assotsiatsioon, Cesise Kultuuri- ja Turismikeskus ning 13 omavalitsust: Salacgrīva, Ape, Alūksne, Valka, Koceni, Aloja, Amata, Mazsalaca, Rūjiena, Gulbene, Limbaži, Valmiera ja Vecpiebalga. Eestist on projekti partneriteks Viljandi Linnavalitsus, Viljandi Vallavalitsus, Haliste Vallavalitsus, Mõisaküla Linnavalitsus, Valga Linnavalitsus, Taheva Vallavalitsus, Mõniste Vallavalitsus ja Mulgimaa Arenduskoda.

Projekt viiakse ellu perioodil 1. märts 2017 – 30. aprill 2019. Projekti kogueelarve on 1 174 938,10 eurot, millest Eesti - Läti programmi toetus on 998 697,36 eurot.

Valga 95 Muusikakool

**OOTAME KÕIKI VALGA MUUSIKAKOOLI
ENDISI ÕPILASI, ÕPETAJAJD JA
TÖÖTAJAJD 10. JUUNIL TÄHISTAMA
KOOLI 95. SÜNNIPÄEVA**

Ajakava

10.00 avame kooli ukсед

13.00 **SÜNNIPÄEVAKONTSERT** Valga Jaani kirikus, kus tähistatakse Valga linna 433. ja Valga Muusikakooli 95. sünnipäeva.

14.00-16.30 **MUUSIKALISTE MAIUSPALADE KOHVIK** muusikakoolis ja **PILLILAAT** muusikakooli hoovis

18.00 **KONTSERT-AKTUS ja KOOSVIIBIMINE** Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses

Osavõttu palume teatada aadressil kool@valgamuusikakool.ee, telefonil 767 9615. Täpsem info muusikakooli kodulehel www.valgamuusikakool.ee

11. juunil kell 18 on huvilistel Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses võimalik kuulata LIIVIMAA NOORTEORKESTRIT

TÄHELEPANU LINNALIINIBUSSI KASUTAJAD!

Ootame kõiki Valga linna ühistranspordi kasutajaid uut e-piletisüsteemi tutvustavale infopäevale 15. juunil kell 17.00 Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse ovaalsaal. Kohapeal on võimalik osta ühiskaart, tutvustatakse selle kasutamist ja isikustamist ning sõidusoodustuste võimalusi.

42. EESTI LINNADE SUVEMÄNGUD TOIMUVAD VALGAS

Valga linnal on taas au võrustada järjekordseid mängu, mida korraldab Eestimaa Spordiliit JÕUD, Valga Linnavalitsus ja Valgamaa Spordiliit - seekord Eesti Linnade Suvemänge, mis toimuvad järjepanu juba 42. korda.

Märtsi alguses toimunud Eestimaa Talimängudega võrreldes on 42. Eesti Linnade Suvemängud märksa väiksemad, kuid mitte vähemtähtsamad. Võisteldakse traditsioonilistel võistlusaladel. Võistlustulle asutakse nii kergejõustikus, meeste ja naiste võrkpallis, tennis, jalgrattakrossis, orienteerumises, mälumängus, petankis, jahilaskmises ning proovile panevad end ka omavalitsuste juhid. Registreerimine avatakse juunikuus.

Paremusjärjestus selgitatakse linnade seas kahes kategoorias: üle 10 000 ja kuni 10 000 elanikuga linnad.

Täpsemat informatsiooni mängude kohta saab veebilehelt joud.ee või Valga Linnavalitsuse spordi- ja noorsootöö vanemspetsialistilt Karl Kirtilt.

JÄRJEKORDNE „VÕIMATU JOOKS“ TOIMUB NOVEMBRIS

Käesoleva aasta 19. novembril leiab Valkas ja Valgas teist korda aset „Võimatu jooks“, tähistamaks Läti Ajutise Rahvusnõukogu asutamist Valkas 1917. aastal. Iga kilomeeter sümboliseerib aastat, mis on möödunud rahvusnõukogu loomisest, seega on jooksuraja pikkus 100 km.

Nagu öeldud, on seekord pikim ehk põhidistants 100 km, kuid joosta võib ka 50 ja 25 km. Peale selle on võimalik läbida sümbolne, 1000 m pikkune distants Valga raekoja juurest Valka kultuurimajani – pärast pidulikku üritust, mille käigus avatakse Valga raekoja juures mälestustahvel Läti Ajutise Rahvusnõukogu julgete asutajate auks.

Jooksu start ja finiš asuvad Valka kultuurimaja juures (E. Dārziņa 8). 100 km jooksjatel tuleb läbida 4 tähistatud 25 km ringi, 50 ja 25 km distantsi korral vastavalt 2 ja 1 ringi.

Võistluse rahaline auhinnafond on 2700 eurot. 100 km distantsi võitja nii meeste kui meeste arvestuses pälvis rahalise auhinna (500 eurot).

Võistlused korraldab Valka kihelkonnaduumaa koostöös Valga linnavalitsuse ja ühinguga „Atbalsts Valkai“.

Varasem registreerimine tagab soodsama osalustasu!

Loe täpsemalt ja registreeru jooksule veebilehel valka.lv või küsi Valka kihelkonnaduumaa spordi- ja noortevaldkonna juhatajalt Raivis Graņics

Võru linn ootab naabreid külla Eesti suurimale lastefestivalile 28.-30. juulini.

Vaata lisa: www.vorulastefestival.ee

21. juunil 2017 kell 13 toimub Valga Tartu tänava kalmistul kaitseväeline mälestustseremoonia:

Raua tänava lahingus 21. juunil 1940 langenud sidepataljoni reamehe Johannes Mandre hauakivi avamine.

Hauakivi avab staabi- ja sidepataljoni ülem kolonel-leitnant Rene Innos.

MilFest 2017
IX Rahvusvaheline Valga militaarjaloo festival
29. juulil

- Sõjameeste ja militaar tehnika marss kesklinnas
- Näidislahingud
- Vabaõhukontsert Militaarlaval
- Vanavaralaat ja palju muud huvitavat ...

Täpsem info: www.isamaalinemuuseum.ee ja www.valga.ee

